

ВІДКРИТЕ ЗВЕРНЕННЯ
галузевих об'єднань підприємств вітчизняної промисловості щодо
негативного впливу додаткового імпортного збору та необхідності його
термінової відміни

17.07.2015 р.

**Президенту України
ПОРОШЕНКУ П.О**

**Прем'єр-міністру України
ЯЦЕНЮКУ А.П.**

**Голові ВРУ
ГРОЙСМАНУ В.Б.**

Керівникам фракцій ВРУ

Від імені вітчизняних товаровиробників **закликаємо вас ініціювати скасування додаткового імпортного збору**, запровадженого 25.02.2015 р. в розмірі 10% на агропродовольчі товари та 5% на іншу продукцію.

Зазначений захід, на сьогодні, вже довів свою **контрпродуктивність** і завдає національній економіці більше шкоди, ніж користі.

Задекларована мета додаткового імпортного збору щодо стабілізації платіжного балансу і збільшення золотовалютних резервів України досягається не скільки дією збору, скільки глибокою девальвацією, яка істотно зменшила попит домогосподарств на іноземні товари.

Тобто, **додатковий імпортний збір не є суттєвим фактором стримування імпорту**, але, навпаки, через зниження конкурентоздатності вітчизняних виробників на зовнішніх ринках, **призводить до падіння експорту** і втрати українських позицій на традиційних ринках збути.

Країни-торговельні партнери України починають застосовувати аналогічні заходи у відповідь. Так, з липня 2015 року Узбекистан запровадив додаткове ввізне мито в розмірі 10% та 5% на українські товари строком на 12 місяців.

Розмір (ставка) додаткового імпортного збору (5% та 10%) у багатьох випадках перевищує стандартні ставки ввізного мита, що суперечить економічній логіці. В загальних надходженнях ввізного мита за 5 місяців 2015 року ввізне мито на товари, що ввозяться суб'єктами підприємницької діяльності складає 37,8%, додатковий збір 55,6%, інше становить 6,6%, тоді як у 2014 році цей показник складав 88%.

В той же час, додатковий імпортний збір призвів до збільшення потоку контрабандної продукції в країну, що наносить шкоду добросовісним виробникам.

Негативні ефекти збору у вигляді здорожчання сировини, напівфабрикатів, комплектуючих до обладнання, запасних частин, технологій, і, як наслідок, скорочення внутрішнього виробництва, збільшення внутрішніх

цін, стримування модернізації підприємств вже почали переважати і фіiscalний ефект збору.

Додатковий імпортний збір безумовно сприяє тимчасовому зростанню надходжень від податків з імпортованих товарів та зборів, проте **значно підвищує фіiscalне навантаження на суб'єктів господарювання** (особливо зі значною часткою проміжного споживання імпортної сировини при виробництві вітчизняної продукції), що негативним чином впливає на фінансові результати від їх господарської діяльності, споживчі ціни і ціни виробників, а також значно звужує базу оподаткування.

В квітні-травні 2015 р. темпи збору податків стали від'ємними. Значна частина податкових платежів були сплачені вітчизняними підприємствами авансом в попередніх місяцях (що частково пояснює позитивну динаміку податкових надходжень на початку 2015 р.), крім того значні суми ПДВ до цього часу не відшкодовані виробникам. В зв'язку із цим, не зрозуміло які податки збиратимуться в кінці року.

Інститутом економічних досліджень та політичних консультацій на основі даних Державної фіiscalної служби та Державної служби статистики України було розраховано частку імпортної сировини та комплектуючих в розрізі вітчизняних галузей виробництва. Вона становить, зокрема, для сільського господарства – 21,4%, виробництва харчових продуктів – 20,1%, виробництва металу та металевих виробів – 47,4%, виробництва хімічних речовин і хімічної продукції – 55,4%.

Враховуючи питому вагу імпортної складової у собівартості вітчизняної продукції, додатковий імпортний збір та додаткові суми ПДВ збільшують собівартість виробництва, орієнтовно, на 3-5%, в деяких галузях – до 7%.

На ринках готової продукції з високою технологічною складовою спостерігається жорстка цінова конкуренція, що призводить до втрати конкурентоздатності на зовнішніх ринках, і висока еластичність внутрішнього попиту, що призводить до перевищення динаміки зменшення внутрішнього споживання над динамікою зростання ціни.

Це призводить до **істотного скорочення виробництва вітчизняної переробленої продукції** та, як наслідок, зменшення сум податку на прибуток, ПДВ, ПДФО, ЕСВ, акцизів та зборів.

Наприклад, розрахункова сума зменшення надходжень в бюджет від підприємств пивоварної галузі, спричинена запровадженням додаткового імпортного збору на сировинну продукцію, до кінця 2015 р. складе 37,6 млн. грн.; від галузі виробництва харчоконцентратів та кави – 88,7 млн. грн.; від тютюнової галузі – 282,9 млн. грн.; від кондитерської галузі – 356,9 млн. грн.; від лакофарбової галузі – 124,8 млн. грн.; від галузі виробництва полімерної, пластмасової та гумової продукції – 269,7 млн. грн.

Скорочення виробництва цих галузей зумовлює падіння виробництва в суміжних сировинних галузях – цукровій, молочній, м'ясній, масложировій, крохмалопатковій тощо.

Також вітчизняні переробні підприємства будуть вимушені звільнити близько 20 тис. працівників до кінця року, що посилить навантаження на соціальні фонди держави та ще більше загострить проблему безробіття в Україні.

Одночасно зі складною загальною економічною ситуацією, **негативний вплив додаткового імпортного збору може стати вирішальним фактором для подальшої стагнації національної економіки, переходу до етапу стагфляції, подального зупожіння населення.**

Нарощування з кожним місяцем негативної динаміки впливу додаткового імпортного збору на економіку України **підтверджується моделюванням у системі Global Trade Analysis Project (GTAP)**, здійсненим Державним НДІ інформатизації та моделювання економіки.

За результатами моделювання, **дія саме додаткового імпортного збору до кінця 2015 р. призведе до:**

- скорочення реального ВВП України орієнтовно на 6%;
- скорочення валової доданої вартості у вітчизняних галузях економіки в середньому на 18,5%;
- збільшення внутрішніх цін на продукцію в середньому на 9,4%;
- збільшення експортних цін на вітчизняну продукцію в середньому на 7,4%;
- негативного податкового ефекту внаслідок недоотримання податкових надходжень від вітчизняних суб'єктів господарювання на суму 36,3 млрд. грн.

Моделювання GTAP вже підтверджуються реальними результатами роботи галузей, які представляють підписанти цього звернення.

Для довідки: За даними Державної служби статистики України, протягом січня-травня 2015 р. **експорт переробленої харчової продукції з України скоротився на 26,5%** в порівнянні із відповідним періодом 2014 р. (-13,4% в січні-лютому 2015 по відношенню до січня-лютого 2014 р. та -33,1% в березні-травні 2015 р. по відношенню до березня-травня 2014 р.) За вказаний період, частка харчової продукції в загальному експорті агропродовольчої продукції з України зменшилась з 50% до 45%.

Схожа ситуація негативного впливу додаткового імпортного збору спостерігається і в динаміці експорту української переробленої продукції АПК до країн ЄС (-17,7% в березні-травні 2015 р. по відношенню до березня-травня 2014 р.).

Таким чином, додатковий імпортний збір **скорочує переваги України від Асоціації з ЄС та преференційного режиму торгівлі, наданого з боку ЄС.**

Очевидно, що запровадження додаткового імпортного збору не супроводжувалося грунтовним розрахунком його негативних ефектів, а величина збору була досить умовою.

У дискусії з лобістами додаткового імпортного збору від Уряду ми бачимо, що аргументи урядових органів, які підтримують збереження зборів, до

цього часу ґрунтуються на твердженнях, які не підкріплені всебічними дослідженнями, а **головним аргументом збереження мит для уряду залишається фіiscalний ефект збору.** Проте, як стає зрозумілим, і цей ефект є сумнівним.

Наведені в листі результати дослідження Державного НДІ інформатизації та моделювання економіки разом із поточними результатами функціонування вітчизняної економіки протягом першої половини 2015 р. свідчать, що **додатковий імпортний збір погірює економіче становище країни.**

Кожний наступний місяць дії додаткового імпортного збору зменшує шанси української переробленої технологічної продукції у конкурентній боротьбі на зовнішньому та внутрішньому ринках.

В таких умовах економічно привабливішим стає виробництво сировини, порівняно із наукомісткою, високотехнологічною продукцією з глибоким ступенем переробки. Отже, **додатковий імпортний збір допомагає закріпити статус країни, як аграрно-сировинного придатку.**

Таким чином, додатковий імпортний збір:

1. виявився контрпродуктивним інструментом, негативний вплив якого на економіку України вже почав переважати ефекти стабілізації платіжного балансу та наповнення бюджету;
2. продукує негативний фіiscalний ефект для бюджету України та пригнічує внутрішнє виробництво;
3. призводить до скорочення зайнятості, зростання споживчих цін, подальшого падіння доходів українських громадян;
4. знизив конкурентоспроможність вітчизняних товаровиробників та негативно впливув на обсяги українського експорту.

В зв'язку із викладеним, **ще раз закликаємо вас терміново ініціювати відміну додаткового імпортного збору.**

**Виконавчий директор Європейської
Бізнес Асоціації**

**Голова Комітету підприємців
агропромислового комплексу
Торгово-промислової палати України**

**Голова Секретаріату Ради
підприємців при КМУ**

**Голова правління Ліги виробників
харчових продуктів**

**Президент Спілки молочних
підприємств України**

Г.Дерев'янко

О.Юхновський

А.Забловський

Г.Кузнєцов

Л.Карпенко

До відкритого звернення галузевих об'єднань підприємств вітчизняної промисловості щодо негативного впливу додаткового імпортного збору та необхідності його термінової відміни

Генеральний директор Спілки підприємців малих, середніх і приватизованих підприємств України

Голова Комітету підприємців базових галузей промисловості Торгово-промислової палати України

Віце-президент Українського союзу промисловців і підприємців

Генеральний директор Національної асоціації «Укрконсервмолоко»

Генеральний директор ПрАТ «Укрпиво»

Президент Асоціації «Укркандпром»

Голова правління НАЦУ «Укрциукор»

Президент Асоціації фермерів та приватних землевласників України

Виконавчий директор Асоціації українських виробників лакофарбової продукції

В.о. Президента Союзу хіміків України

Виконавчий директор Всеукраїнського об'єднання «Укрлегпром»

Генеральний директор Асоціації «Укргютюн»

Голова правління Національної асоціації «Укрм'ясо»

Голова Української Пакувально-Екологічної Коаліції

Президент Асоціації українських виробників «Морозива і заморожених продуктів»

Генеральний директор Об'єднання «Укрхлібпром»

В.Биковець

В.Куренков

Ю.Дроговоз

Т.Нагайцева

Г.Коренькова

О.Балдинюк

М.Ярчук

I.Томич

О.Бричко

В.Ковалевський

Т.Ізовіт

В.Хоменко

В.Попов

В.Слабий

I.Бартковський

О.Васильченко

До відкритого звернення галузевих об'єднань підприємств вітчизняної промисловості
щодо негативного впливу додаткового імпортного збору та необхідності його термінової відміни

Генеральний директор Асоціації
«Українських імпортерів риби та
морепродуктів»

Голова Всеукраїнської асоціації
імпортерів м'яса та м'ясопродукції

Президент Всеукраїнської
громадської організації «Фумігаційна
асоціація»

Президент Американської
торговельної палати в Україні

Д.Загуменний

В.Король

Т.Підберезняк

А.Гундер